is. De psychologische en logische ontwikkeling der „Gesammtvorstellung" eischen dat hier de zaak, de levensnooddruft, zonder welke het bestaan van den mensch zelf onmogelijk is, op den voorgrond trede, niet de handeling van het geven. In de beide volgende beden daarentegen is weder de voorstelling der handeling: het vergeven, het niet-leiden, de sterkste en daarom het eerst uitgedrukt.

Het is niet noodig ten opzichte van de woordschikking, hier, in het Onze Vader, gegeven, te onderzoeken of de eischen van het Grieksch, zooals dat in het Nieuwe Testament gebruikt wordt, deze psychologische verklaring wettigen, daar de geheele vorm, aanschouwelijk gemaakt op de wijze als dat bij Westcot-Hort, Nestle en anderen geschiedt, dat klaarblijkelijk doet.

In 't algemeen is het beslist noodzakelijk dat de uitlegger rekening houdt met de middelen, die de gesproken taal bezit om eene voorstelling of een begrip in den zin boven andere te doen uitkomen. Die middelen zijn in verschillende talen, zooals bekend is, verschillend: de Germaansche talen kunnen door den nadruk, dien zij op bepaalde woorden leggen, meer dan andere talen. Die nadruk wordt echter in het geschreven woord niet zichtbaar, tenzij de psychologische middelen door den schrijver gebruikt zijn. De dagelijksche ondervinding leert, hoe moeilijk het voor vele lezers is den nadruk op die woorden te leggen, welke dien, naar de bedoeling des schrijvers, moeten hebben. Eerst wanneer men den zin goed verstaat, zal men den klemtoon goed gebruiken, maar om den zin uit het geschreven woord met volledige juistheid op te maken, zou men moeten weten, welke woorden den nadruk hebben. Niet zonder grond wordt daarom door vele onzer hedendaagsche